

**Тема. Особливості
оподаткування прибутку
банку**

Питання теми:

- 1. Особливості податкового обліку доходів.**
- 2. Особливості податкового обліку витрат.**
- 3. Амортизація основних засобів.**
- 4. Порядок нарахування та сплати податку.**
- 5. Оподаткування операцій особливого виду**
- 6. Порядок заповнення декларації з**

1. ОСОБЛИВОСТІ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ ДОХОДІВ.

Об'єктом оподаткування (ст. 134) є:

прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та суму інших витрат звітного податкового періоду

$$\text{ОП} = \text{Д} - \text{СВ} - \text{ІВ}$$

Доходи визначаються на підставі первинних документів, що підтверджують отримання платником податку доходів, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачено правилами ведення бухгалтерського обліку.

Суми, відображені у складі доходів платника податку, не підлягають повторному включенню до складу його доходів.

.

Доходи платника податку

```
graph TD; A[Доходи платника податку] --> B[Доход від операційної діяльності]; A --> C[Інші доходи]; B --> D[дохід від реалізації товарів, виконаних робіт, наданих послуг]; B --> E[дохід банківських установ];
```

Доход від операційної діяльності

Інші доходи

дохід від реалізації товарів, виконаних робіт, наданих послуг

дохід банківських установ

Дохід банківських установ:

- процентні доходи за кредитно-депозитними та цінними паперами, придбаними банком;
- комісійні доходи, в тому числі за кредитно-депозитними операціями, наданими гарантіями, розрахунково-касове обслуговування, інкасацію та перевезення цінностей, операціями з цінними паперами, операціями на валютному ринку, операціями з довірчого управління;
- прибуток від операцій з торгівлі цінними паперами;
- прибуток від операцій з купівлі/продажу іноземної валюти та банківських металів;
- позитивне значення курсових різниць відповідно до підпункту 153.1.3 пункту 153.1 статті 153 ПКУ;
- надлишкові суми страхового резерву, що підлягають включенню до доходу згідно з пунктами 159.2, 159.4 статті 159 цього Кодексу та суми заборгованості, що підлягають включенню до складу доходів згідно з пунктом 159.5 статті 159 ПКУ;
- доходи від відступлення права вимоги боргу третьої особи або виконання вимоги боржником (факторингу) згідно з пунктом 153.5 статті 153 ПКУ;
- дохід, пов'язаний з реалізацією заставленого майна;
- інші доходи, прямо пов'язані зі здійсненням банківських операцій та наданням банківських послуг;
- інші доходи, передбачені цим розділом.

Інші доходи включають (ст. 135):

- доходи у вигляді дивідендів, отриманих від нерезидентів, процентів, роялті, від володіння борговими вимогами;
- доходи від операцій оренди/лізингу;
- суми штрафів та/або неустойки чи пені, фактично отримані за рішенням сторін договору або відповідних державних органів, суду;
- вартість товарів, робіт, послуг, безоплатно отриманих платником податку у звітному періоді, визначена на рівні не нижче звичайної ціни, суми безповоротної фінансової допомоги, безнадійної кредиторської заборгованості;
- доходи, не враховані при обчисленні доходу періодів, що передують звітному, та виявлені у звітному податковому періоді;
- дохід від реалізації необоротних матеріальних активів, майнових комплексів, оборотних активів;
- інші доходи платника податку за звітний податковий період.

Для визначення об'єкта оподаткування не враховуються доходи (ст.135):

- **сума попередньої оплати та авансів**, отримана в рахунок оплати товарів, виконаних робіт, наданих послуг;
- **суми ПДВ**, отримані/нараховані платником податку на додану вартість,, за винятком випадків, коли підприємство - продавець не є платником податку на додану вартість.
- суми коштів або вартість майна, що надходять платнику податку у вигляді **прямих інвестицій** або реінвестицій у корпоративні права, емітовані таким платником податку, в тому числі грошові або майнові внески згідно з договорами про спільну діяльність на території України без створення юридичної особи;
- суми отриманого платником податку **емісійного доходу**;
- **дивіденди**, отримані платником податку від інших платників податку;
- **кошти** або вартість майна, що надходять комісіонеру (повіреному, агенту тощо) **в межах договорів комісії, доручення, консигнації** та інших аналогічних цивільно-правових договорів;
- основна **сума отриманих кредитів, позик** та інших доходів, що визначені нормами цього розділу, які не враховуються для визначення об'єкта оподаткування та ін.

Дата визнання доходу (ст.137).

За загальним правилом, дохід від реалізації товарів визнається за **датою переходу** покупцеві **права власності** на такий товар.

Дохід від надання послуг та виконання робіт визнається за **датою складення акта** або іншого документа, оформленого відповідно до вимог чинного законодавства, який підтверджує виконання робіт або надання послуг.

- Датою отримання доходів, які враховуються для визначення об'єкта оподаткування, є звітний період, у якому такі доходи визнаються, незалежно від фактичного надходження коштів (**метод нарахувань**).

Особливі випадки дати визнання доходу:

- Датою отримання доходів платника податку від проведення кредитно-депозитних операцій є дата визнання процентів (комісійних та інших платежів, пов'язаних зі створенням або придбанням кредитів, вкладів (депозитів), визначена згідно з правилами бухгалтерського обліку.
- Суми безповоротної фінансової допомоги та безоплатно отримані товари (роботи, послуги) вважаються доходами на дату фактичного отримання платником податку товарів (робіт, послуг) або за датою надходження коштів на банківський рахунок чи в касу платника податку.
- Датою отримання доходів у вигляді рендних/лізингових платежів є дата нарахування таких доходів, яка становлена відповідно до умов укладених договорів.
- Датою отримання доходів від продажу іноземної валюти є дата переходу права власності на іноземну валюту.
- За цінними паперами, придбаними платником податку з метою їх продажу або утримання до дати погашення, сума процентів включається до складу його доходів у податковий період, протягом якого була здійснена або мала бути здійснена виплата таких процентів згідно з умовами випуску таких цінних паперів.
- датою отримання інших доходів є дата їх виникнення згідно з положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, якщо інше не передбачено нормами Кодексу.

2. Особливості податкового обліку витрат.

При вивченні витрат необхідно знати, що витрати, які враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування.

Витрати складаються із **витрат операційної діяльності та інших витрат.**

ВИТРАТИ

```
graph TD; A[ВИТРАТИ] --> B[Витрати операційної діяльності]; A --> C[Інші витрати]; B --> D[собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та інші витрати]; B --> E[витрати банківських установ.];
```

**Витрати
операційної
діяльності**

Інші витрати

*собівартість реалізованих
товарів, виконаних робіт,
наданих послуг та інші
витрати*

*витрати банківських
установ.*

Витрати банківських установ:

- процентні витрати за кредитно-депозитними операціями, в тому числі за кореспондентськими рахунками та коштами до запитання, цінними паперами власного обігу;
- комісійні витрати, в тому числі за кредитно-депозитними операціями, розрахунково-касове обслуговування, інкасацію та перевезення цінностей, операціями з цінними паперами, операціями на валютному ринку, операціями з довірчого управління;
- від'ємний результат (збиток) від операцій з купівлі/продажу іноземної валюти та банківських металів;
- від'ємне значення курсових різниць від переоцінки активів та зобов'язань у зв'язку зі зміною офіційного курсу національної валюти до іноземної валюти відповідно до підпункту 153.1.3 пункту 153.1 статті 153 ПКУ;
- суми страхових резервів, сформованих у порядку, передбаченому статтею 159 цього Кодексу;
- суми коштів (зборів), внесені до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
- витрати з придбання права вимоги на виконання зобов'язань у грошовій формі за поставлені товари чи надані послуги (факторинг);
- витрати, пов'язані з реалізацією заставленого майна;
- інші витрати, прямо пов'язані зі здійсненням банківських операцій та наданням банківських послуг;
- інші витрати, передбачені цим розділом.

ІНШІ ВИТРАТИ

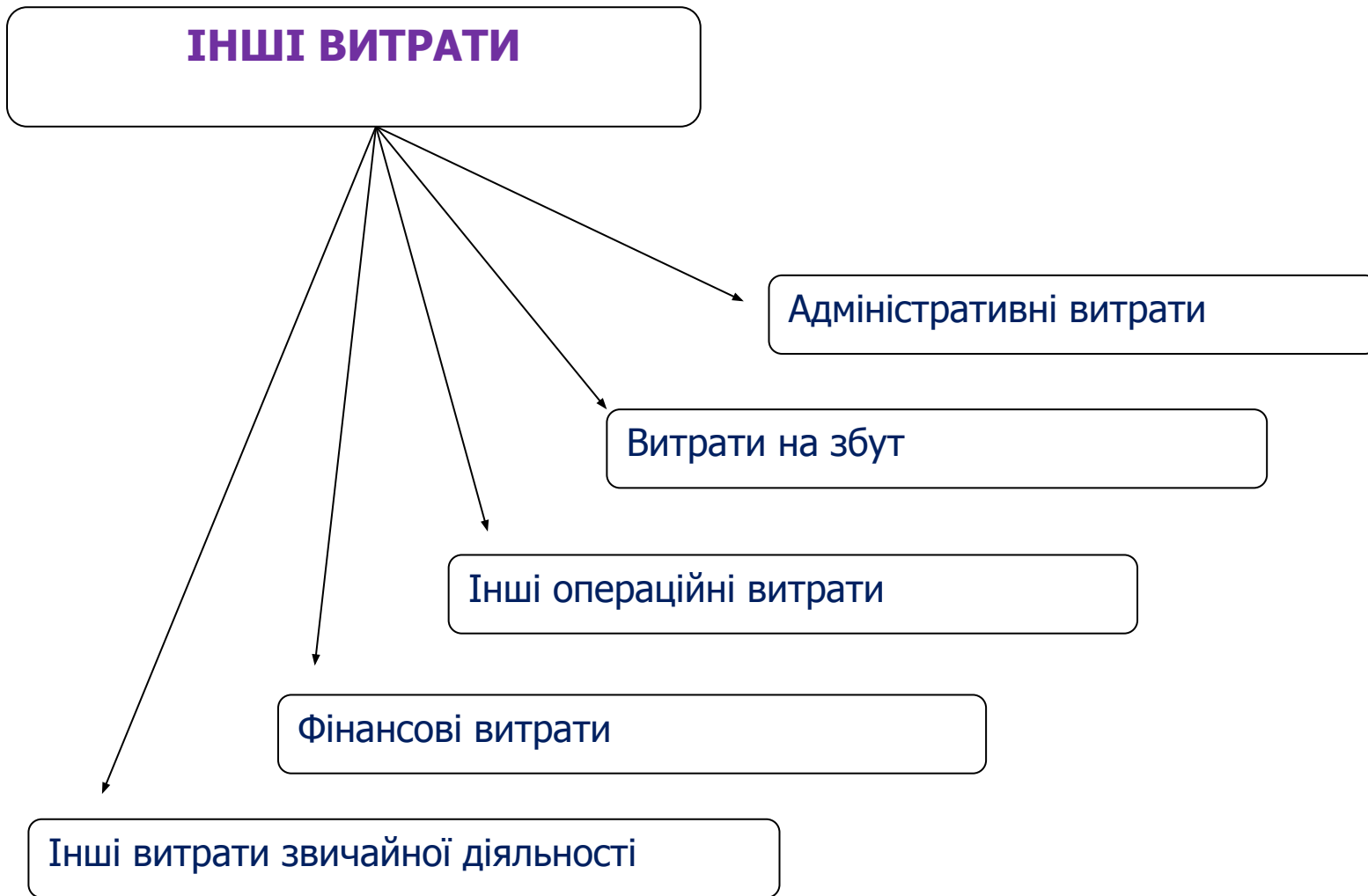
Адміністративні витрати

Витрати на збут

Інші операційні витрати

Фінансові витрати

Інші витрати звичайної діяльності

Не включаються до складу витрат (ст.139):

- витрати, не пов'язані з провадженням господарської діяльності, а саме витрати на:
організацію та проведення прийомів, презентацій, свят, розваг та відпочинку, придбання та розповсюдження подарунків (крім благодійних внесків та пожертвувань неприбутковим організаціям та витрат, пов'язаних із провадженням рекламної діяльності).
- суми попередньої (авансової) оплати товарів, робіт, послуг;
- витрати на погашення основної суми отриманих позик, кредитів;
- дивіденди;

Не включаються до складу витрат (ст.139):

- витрати, не підтверджені відповідними розрахунковими, платіжними та іншими первинними документами, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачена правилами ведення бухгалтерського обліку та нарахування податку;
- суми штрафів та/або неустойки чи пені, які підлягають сплаті платником податку;
- **витрати**, понесені у звітному періоді у зв'язку з придбанням у нерезидента послуг з консалтингу, маркетингу, реклами в обсязі, **що перевищує 4%** доходу (виручки) від реалізації продукції за попередній рік;
- сума збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності, яка враховується у зменшення податкового зобов'язання платника податку.

Витрати подвійного призначення (ст. 140):

- витрати платника податку на забезпечення найманих працівників спеціальним одягом, взуттям, спеціальним (форменим) одягом;
- витрати платника податку на професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації працівників;
- будь-які витрати на гарантійний ремонт (обслуговування) або гарантійні заміни товарів, проданих платником податку;
- витрати, пов'язані з науково-технічним забезпеченням господарської діяльності;
- витрати платника податку на проведення реклами;

Витрати подвійного призначення (ст. 140):

- будь-які витрати із страхування ризиків загибелі врожаю, транспортування продукції платника податку;
- витрати на відрядження фізичних осіб, які перебувають у трудових відносинах із таким платником податку.
- витрати платника податку (крім капітальних, які підлягають амортизації) на утримання та експлуатацію таких об'єктів, що перебували на балансі та утримувалися за рахунок платника податку станом на 1 липня 1997 року, але не використовуються з метою отримання доходу

Дата визнання інших витрат (ст.138)

Витрати у вигляді сум податків та зборів	останній день звітного податкового періоду, за який проводиться нарахування податкового зобов'язання з податку та збору
Витрат платника податку від здійснення кредитно-депозитних операцій	дата визнання процентів, комісійних, визначена згідно з правилами бухгалтерського обліку
Витрати, понесені платником податку, у вигляді благодійних чи інших внесків та/або вартості товарів (робіт, послуг) до неприбуткових організацій	датою фактичного перерахування таких внесків та/або вартості товарів (робіт, послуг)

3. АМОРТИЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.

Основні засоби :

- об'єкт використовується у господарській діяльності платника податку;
- об'єкт планується використовувати більше 365 днів з дати введення в експлуатацію;
- вартість об'єкта перевищує 2500 гривень;
- вартість об'єкта поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом;

Об'єкти амортизації(п. п. 144.1.)

- витрати на придбання основних засобів (ОЗ) **для використання в господарській діяльності;**
- витрати на самостійне виготовлення ОЗ , в тому числі витрати на оплату заробітної плати працівникам, які були зайняті на виготовленні ОЗ;
- витрати на проведення ремонту, реконструкції, модернізації та інших видів поліпшення ОЗ, що перевищують 10 відсотків сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів, що підлягають амортизації, на початок звітнього року;
- витрати на капітальне поліпшення землі, не пов'язане з будівництвом, а саме іригацію, осушення та інше подібне капітальне поліпшення землі та ін.

Не підлягають амортизації та повністю відносяться до складу витрат за звітний період витрати платника податку на:

- утримання основних засобів, що знаходяться на консервації;
- ліквідацію основних засобів;
- придбання (виготовлення) сценічно-постановочних предметів вартістю до 5 тисяч гривень театральнo-видовищними підприємствами - платниками податку;
- витрати на виробництво національного фільму та придбання майнових прав інтелектуальної власності на національний фільм.

Не підлягають амортизації та проводяться за рахунок відповідних джерел фінансування:

- витрати бюджетів на будівництво та утримання споруд благоустрою та житлових будинків, придбання і збереження бібліотечних і архівних фондів;
- витрати бюджетів на будівництво та утримання автомобільних доріг загального користування;
- витрати на придбання та збереження Національного архівного фонду України, а також бібліотечного фонду, що формується та утримується за рахунок бюджетів;
- вартість гудвілу;
- витрати на придбання/самостійне виготовлення та ремонт, а також на реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невиробничих основних засобів.

Відноситься до витрат того звітнього податкового періоду, в якому були здійснені ремонт та поліпшення ОЗ, сума, що **не перевищує 10%** сукупної балансової **вартості всіх груп** основних засобів **на початок звітнього року.**

- **Облік вартості, яка амортизується, ведеться за кожним об'єктом**
- **Амортизація об'єкта ОЗ нараховується протягом строку корисного використання** об'єкта, установленого платником податку, але не менше мінімально допустимого строку, помісячно, починаючи з місяця, що настає за місяцем введення об'єкта основних засобів в експлуатацію.
- **Амортизація зупиняється** на період його реконструкції, модернізації та інших видів поліпшення та консервації.

Первісна вартість об'єкта основних засобів складається з таких витрат

- суми, що сплачуються постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків);
- реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням/отриманням прав на об'єкт основних засобів;
- суми ввізного мита;
- суми непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються платнику);
- витрати на страхування ризиків доставки основних засобів;
- витрати на транспортування, установлення, монтаж, налагодження основних засобів;
- фінансові витрати, включення яких до собівартості кваліфікаційних активів передбачено положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку;
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, в якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Індексація вартості основних засобів

- Платники податку всіх форм власності мають право проводити переоцінку об'єктів основних засобів на коефіцієнт індексації, який визначається за формулою:

$$K_i = [I(a-1) - 10] : 100,$$

де $I(a-1)$ - індекс інфляції року, за результатами якого проводиться індексація.

Якщо значення K_i не перевищує одиниці, індексація не проводиться.

Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів і мінімально допустимих строків їх амортизації.

№ групи	Склад групи	Мінімально допустимі строки корисного використання, років
1	земельні ділянки	-
2	капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом	15
3	будівлі	20
	споруди,	15
	передавальні пристрої	10
4	машини та обладнання	5
	з них:	
	електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, пов'язані з ними комп'ютерні програми (крім програм, витрати на придбання яких визнаються роялті, та/або програм, які визнаються нематеріальним активом), інші інформаційні системи, комутатори, маршрутизатори, модулі, модеми, джерела безперебійного живлення та засоби їх підключення до телекомунікаційних мереж, телефони (в тому числі стільникові), мікрофони і рації, вартість яких перевищує 2500 гривень	2
5	транспортні засоби	5
6	інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4
7	тварини	6
8	багаторічні насадження	10
9	інші основні засоби	12
10	бібліотечні фонди	-
11	малоцінні необоротні матеріальні активи	-
12	тимчасові (нетитульні) споруди	5
13	природні ресурси	-
14	інвентарна тара	6
15	предмети прокату	5
16	довгострокові біологічні активи	7

Амортизація основних засобів нараховується із застосуванням таких методів:

- 1) прямолінійного;
- 2) зменшення залишкової вартості;
- 3) прискореного зменшення залишкової вартості;
- 4) кумулятивного;
- 5) виробничого.

1. Прямолінійний метод амортизації - річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний період часу використання об'єкта основних засобів.

$$A = \frac{C_a}{T}$$

A – річна сума амортизаційних відрахувань, грн.;

C_a - амортизуюча вартість об'єкту, грн.;

T – очікуваний період корисного використання об'єкту

$$B = \frac{A}{12}$$

B- місячна сума амортизації, грн.;

A- річна сума амортизаційних відрахувань, грн.

2. Метод зменшення залишкової вартості - метод, за яким річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації.

$$A = C_0 * H_a$$

A – річна сума амортизаційних відрахувань, грн.;

C_0 - залишкова вартість об'єкта основних засобів, грн.;

H_a - річна норма амортизації.

$$H_a = 1 - \sqrt[n]{(C_l \div C_n)}$$

H_a - річна норма амортизації;

n - термін корисного використання об'єкта основних засобів, років;

C_l - ліквідаційна вартість об'єкта основних засобів, що визначається підприємством самостійно, грн.

C_n - початкова (залишкова) вартість об'єкта основних засобів, грн..

3. Метод прискореного зменшення залишкової вартості є

різновидом методу зменшення залишкової вартості.

Норма амортизації в цьому випадку розраховується аналогічно нормі амортизації при використанні прямолінійного методу нарахування амортизації, тобто використовується подвійна ставка амортизаційних відрахувань, розрахована методом прямолінійного списання.

$$A = C_0 * H_a$$

$$H_a = 100\%/n * 2$$

4.Кумулятивний метод

Річна сума амортизації в цьому методі визначається як добуток амортизуючої вартості й кумулятивного коефіцієнта

$$A = (C_{\text{п}} - C_{\text{л}}) * K_{\text{к}}$$

$K_{\text{к}}$ — кумулятивний коефіцієнт;
 $C_{\text{п}}$ — первісна вартість;
 $C_{\text{л}}$ — ліквідаційна вартість.

$$K_{\text{к}} = K_{\text{п}} / P$$

$K_{\text{п}}$ - кількість років, що залишилися до кінця очікуваного строку використання об'єкта основних засобів;

P — сума чисел років корисного використання об'єкта основних засобів.

Сума чисел років — це результат сумування порядкових номерів тих років, протягом яких функціонує об'єкт.

5. Виробничий метод

При амортизації по об'єму виробництва сума амортизаційних відрахувань залежить від об'єму виробництва та собівартості продукції.

Спочатку розраховується сумарна собівартість продукції, на яку списується актив.

Сума амортизаційних відрахувань визначається як відношення собівартості виробленої продукції в звітний період до загальної суми.

При визначенні строку корисного використання слід ураховувати:

1. очікуване використання об'єкта підприємством з урахуванням його потужності або продуктивності;
2. фізичний та моральний знос, що передбачається;
3. правові або інші обмеження щодо строків використання об'єкта та інші фактори.

- **Амортизація об'єктів груп 9, 12, 14, 15, нараховується за методами, що наведені в підпунктах 1 і 5 підпункту 145.1.5 цієї статті.**
- Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів може нараховуватися за рішенням платника податків у першому місяці використання об'єкта в розмірі 50 відсотків його вартості, яка амортизується, та решта 50 відсотків вартості, яка амортизується, у місяці їх вилучення з активів (списання з балансу) внаслідок невідповідності критеріям визнання активом або в першому місяці використання об'єкта в розмірі 100 відсотків його вартості.
- **На основні засоби груп 1 та 13 амортизація не нараховується.**

Приклад. Нарахування амортизації

Підприємство має такі ОЗ:

- 1. Будівля:** первісна вартість 1 800 000 грн.
ліквідаційна вартість – 10000.
Використовується прямолінійний метод нарахування амортизації.
- 2. Легкове авто:** первісна вартість 250 000 грн.
ліквідаційна вартість – 4000.
Використовується кумулятивний метод.

4. ПОРЯДОК НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПОДАТКУ.

Ставка податку на прибуток

Основна ставка податку становить 16%.

На перехідний період ставка встановлюється в таких розмірах:

- з 1 квітня 2011 року по 31 грудня 2011 року включно - 23 відсотки;
- з 1 січня 2012 року по 31 грудня 2012 року включно - 21 відсоток;
- з 1 січня 2013 року по 31 грудня 2013 року включно - 19 відсотків;
- з 1 січня 2014 року - 16 відсотків.
-

З 1 січня 2013 року змінився підхід до декларування та сплати платниками податку на прибуток своїх податкових зобов'язань.

Платники податку на прибуток **щомісяця сплачують авансовий внесок** з податку на прибуток у порядку і в строки, які встановлені для місячного податкового періоду, **у розмірі не менше 1/12 нарахованої до сплати суми податку за попередній звітн рік**

5. Оподаткування операцій особливого виду

- Порядок оподаткування розрахунків в іноземній валюті.
- Оподаткування операцій торгівлі цінними паперами та деривативами.
- Порядок визнання “безнадійної заборгованості” в податковому обліку.
- Порядок створення резервів в податковому обліку.

1. Порядок створення резервів в податковому обліку.

Банки формують резерви для відшкодування можливих втрат за всіма видами кредитних операцій, придбаними цінними паперами, іншими активними банківськими операціями згідно із законодавством, включаючи нараховані за всіма цими операціями проценти та комісії.

- **Страховий резерв** формується та списується банком самостійно в розмірі та порядку, передбаченими методикою, яка визначається для банків НБУ, та **включається до складу витрат.**

- Розмір страхового резерву, що створюється за рахунок збільшення витрат фінансової установи, не може перевищувати:

для банків - 20 відсотків (на період з 1 квітня 2011 року до 1 січня 2013 року - 30 відсотків) суми заборгованості за всіма видами операцій, а саме: суми непогашеної основної суми боргу та нарахованих процентів і комісій, а також суми наданих гарантій на останній робочий день звітного податкового періоду.

- У разі якщо за результатами звітнього податкового періоду сукупний розмір страхового резерву зменшився, надлишкова сума страхового резерву, яка включена до витрат, спрямовується на збільшення доходу банку за результатами такого звітнього періоду.

2. Порядок оподаткування розрахунків в іноземній валюті.

- У разі придбання іноземної валюти до складу відповідно витрат або доходів звітного періоду включається позитивна або від'ємна різниця між курсом іноземної валюти до гривні, за яким придбавається іноземна валюта, та курсом, за яким визначається балансова вартість такої валюти.

3. Порядок визнання “безнадійної заборгованості” в податковому обліку.

Безнадійна заборгованість - заборгованість, яка характеризується будь-якою з наведених нижче ознак:

- 1) заборгованість по зобов'язаннях, за якою минув строк позовної давності;
- 2) прострочена заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності майна фізичної особи, за умови, що дії кредитора, направлені на примусове стягнення майна позичальника, не призвели до повного погашення заборгованості;
- 3) заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності майна:
  - фізичної особи, на яку відповідно до Закону може бути спрямовано стягнення;
  - фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності або юридичної особи, оголошених банкрутами у порядку, встановленому Законом, або при їх ліквідації (зняття з реєстрації як суб'єкта підприємницької діяльності);
- 4) заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності коштів, одержаних від продажу на відкритих аукціонах (публічних торгах) майна позичальника, переданого у заставу як забезпечення зазначеної заборгованості, за умови, що інші юридичні дії кредитора щодо примусового стягнення іншого майна позичальника не призвели до повного покриття заборгованості;
- 5) заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажору), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством; прострочена заборгованість померлих фізичних осіб, а також визнаних у судовому порядку безвісно відсутніми, померлими або недієздатними, а також прострочена

- Списання банками безнадійної заборгованості здійснюється відповідно до Порядку формування банками резервів за кредитами і нарахованими за ними процентами та списання безнадійної заборгованості, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 13.09.2010 р. № 424 «Про затвердження Порядку формування банками резервів за кредитами і нарахованими за ними процентами та списання безнадійної